

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського**

Кафедра гуманітарних дисциплін

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**дисципліни за вибором
УКРАЇНСЬКА НАЦІОЛОГІЯ**

для аспірантів спеціальностей 017, 014.11, 227, 242

Затверджено на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол № ___ від _____ 2019 року

Завідувач кафедри гуманітарних дисциплін

кандидат історичних наук, професор

О.А.Полянський

Розробник програми –

доктор філософських наук, професор

О.І.Гринів

Львів
2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів –	Галузь знань 01 Освіта 22 Охорона здоров'я 24 Сфера обслуговування	За вибором	
	Напрямок підготовки усі напрямки _____		
	Спеціальність: 017, 014.11, 227, 242	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 30	Освітньо-кваліфікаційний рівень: _____	Лекції	
		60 год.	
		Самостійна робота	
		30 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета : усвідомлення безальтернативності української національної держави для збереження нації як етнополітичної спільноти, переконання в традиційній приналежності українства до європейської (західної) цивілізації й з'ясування ролі України в підтримці рівноваги в Центрально-Східній Європі й безпеки на континенті.

Завдання:

- розкрити методологічну роль націології для аналізу національного розвитку та міжнаціональних взаємин;
- з'ясувати об'єктивні умови виникнення української нації та її перетворення в модерну націю;

- проаналізувати протилежність українців і росіян як національних спільнот;
- обґрунтувати наукову періодизацію українського вчення про націю у світовому контексті;
- вияснити доконечність збереження національної спільноти в процесі глобалізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- основні концепції чільних представників української націології;
- трагічні наслідки підневільного становища української нації;
- перспективи європейської та євроатлантичної інтеграції для української нації;

вміти:

- обґрунтовувати давні джерела української нації, український характер Київської великокняжої держави;
- аргументувати традиційну протилежність українців і росіян;
- спростовувати антиукраїнські концепції ідеологів відродження Російської імперії;
- аналізувати національну політику й міжнаціональні відносини;
- доказово заперечувати вигадки противників курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію.

3. Програма і структура навчальної дисципліни

- Теми лекцій:

- Тема 1. Виникнення української націології та періоди її розвитку.
- Тема 2. Нація як суб'єкт суспільного життя.
- Тема 3. Генеза української нації
- Тема 4. Традиції українського національного державотворення
- Тема 5. Титульна нація, національні меншини, етнічні групи.
- Тема 6. Конфлікти в сфері національних відносин
- Тема 7. Національна ідентичність після проголошення незалежності України.
- Тема 8. Соціальна структура нації.
- Тема 9. Нація в контексті громадянського суспільства.
- Тема 10. Політичні партії в житті національної спільноти.
- Тема 11. Національна еліта.
- Тема 12. Україна в глобалізованому світі.
- Тема 13. Філософські засади національного оновлення.
- Тема 14. Національна гідність – запорука ствердження нації і чеснота вільної людини.
- Тема 15. Культура української національної спільноти.
- Тема 16. Національна ідея – орієнтир державного самоствердження нації.
- Тема 17. Ідеологія національного визволення і державотворення.
- Тема 18. Національна держава як ідеал нації.
- Тема 19. Культурно-цивілізаційна самовизначеність українства.
- Тема 20. Українська нація в історичному вимірі.

- Тема 21. Основні напрями донаціологічних пошуків в українській політичній думці (10-60-і рр. ХІХ ст.).
- Тема 22. Обґрунтування окремішності українців як спільноти у науковій спадщині М.Костомарова.
- Тема 23. М.Драгоманов як один з фундаторів української націології.
- Тема 24. Розвиток української націології в творчості І.Франка.
- Тема 25. Правові засади відновлення національної держави в концепції М.Міхновського.
- Тема 26. Націософія М.Грушевського.
- Тема 27. Уроки національно-визвольних змагань (соціально-політичні аспекти).
- Тема 28. Українська нація в боротьбі за самозбереження.
- Тема 29. Фундаментальні засади української націології.
- Тема 30. Націологія як теоретичне обґрунтування державотворення.
- На кожен тему відводиться дві години, що становить у підсумку – 60 годин.

4. Самостійна робота

Назва теми:

1. Націософія «Історії Русів».....	2 год.
2. Обґрунтування відродження Української держави Ю.Бачинським.....	2 год.
3. Д.Доноцов про незалежну Україну як втілення національної ідеї.....	2 год.
4.Радянська влада на українських землях: неоднозначні підходи й висновки.....	2 год.
5. Національно-державне відродження в концепції трудової класократичної монархії В.Липинського.....	2 год.
6. Українська нація під більшовицьким поневоленням: комуністичні й соціалістичні підходи.....	2 год.
7. Самостійна Україна в концепції С.Рудницького.....	2 год.
8. Традиціоналізм Ю.Липи.....	2 год.
9. Концепції українського революційного націоналізму.....	2 год.
10.Націологічні проблеми в концепції колектократії В.Винниченка...	2 год.
11.Проблеми націології в українській історіографії.....	2 год.
12.Розвиток націології в контексті суміжних наук.....	2 год.
13.Етнопсихологічні проблеми української націології.....	2 год.
14.Формування української модерної нації.....	2 год.
15.Нація і громадянське суспільство.....	2 год.
Всього	30 год

5. Методи навчання

1. Лекції з використанням проблемних методів.
2. Самостійна робота.

6. Методи контролю

1. Перевірка конспектів лекцій.
2. Перевірка рефератів.
3. Залік.

8. Розподіл балів за виконані роботи

1. За конспекти лекцій -- 5 бал;
2. За кожен самостійну роботу -- 3 бали
У підсумку розраховано на 50 балів.
3. Відповіді на питання заліку оцінюються 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Підручники і посібники.
2. Навчально-методичні розробки
3. Рекомендована література.

11. Рекомендована література

Базова

1. Белебега І. Національне прозіння українців. - Харків, 2021.
2. Бочковський О. Вступ до націології. - Мюнхен, 1991-1992.
3. Донцов Д. Історія розвитку української національної ідеї. - К., 1991.
4. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум.— К.: Грамота, 2007.

5. Мала енциклопедія етнодержавознавства.—К.: Довіра, Генеза, 1996.
6. Націоналізм. Антологія. №-є вид. /Упоряд О.Проценко, В.Лісовий.—К.: ВД «Простір», «Смолоскип», 2010.
7. Міхновський М. Суспільно-політичні твори.—К.: Смолоскип, 2015.
8. Плохій С. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусії.—Кже.: Критика, 2015.
9. Радевич-Винницький Я. Від мови до нації.—Дрогобич, 1997.
10. Україна: інтелект нації на межі століть.—К.: ВЦ «Інтелект», 2000.
11. Quo vadis, Україно? – Одеса: Маяк, 1992.
12. Гринів О. Українська націологія: проблеми теорії:
<http://repository/idufk/edu/ua/>
13. Гринів О. Українська націологія. ХІХ-початок ХХ століття: істор. -
14. Гринів О. Українська націологія: між світовими війнами: істор.нарис. —Львів: Світ, 2008.
15. Гринів О. Українська націологія: від Другої світової війни до відродження держави: істор.нарис. —Львів: Світ, 2004.
16. Гринів О. Українська націологія: становлення та перспективи.—Львів: Світ, 2019.

Допоміжна

1. Боргард О. Дві культури.—К.: ВД «Простір», 2012.
2. Глобальні модерності. Пер з англ./За ред. М.Фезерстоуна, С.Леша та Р.Робертсона.—К.: Ніка-Центр, 2013.4.
3. Жижко С. Нація як спільнота.—К.; Дніпро, 2008.
4. Україна Incognita/За заг.ред. Л.Івшиної.—К.: ЗАТ «Українська прес-група»,

12. Інформаційні ресурси

www.ukrbook.net
[www:goods.com](http://www.goods.com)
www.library.univ.kiev.ua
[www.twirpx.com.file](http://www.twirpx.com/file)
www.academia.edu
www.umoloda.kiev.ua